

Till: Regeringen

Stockholm den 28 januari 2021

Öppna upp träningen för ungdomar födda 2004 eller tidigare

Förra veckans besked, om att idrottsträning för barn och ungdomar som är födda 2005 eller senare kan återupptas inomhus och utomhus, togs emot med stor glädje av svensk konståkning. Samtidigt ser vi återigen hur ungdomar födda 2004 eller tidigare ställs utanför idrottens gemenskap. För varje dag som går utan att dessa ungdomar får träna i kommunala idrottsanläggningar ökar risken för att de slutar idrotta inom föreningsverksamheten. Det får betydelse såväl för folkhälsan som för idrottsföreningarna. Idrotten behövs för att stärka barns och ungdomars fysiska och mentala hälsa och för att bibehålla det ideellt baserade föreningslivet.

Vi vill därför att samtliga idrottsanläggningar, som exempelvis ishallar – i vilka smittsäker träning kan bedrivas – öppnas upp för träning för aktiva i alla åldrar. Vi önskar att regeringen tydliggör att det nu kan ske enligt Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd.

Svensk konståkning tar ansvar

Vi befinner oss fortfarande i en pandemi och föreningsidrotten har ett ansvar att bidra till att begränsa smittspridningen av covid-19. Det ansvaret tar svensk konståkning.

Våra föreningar har gjort stora anpassningar av sina verksamheter för att kunna bedriva träning på ett smittsäkert sätt. De har fortsatt erbjuda barn och ungdomar möjlighet till träning, glädje och gemenskap och en trygg punkt i den mycket annorlunda vardag vi lever i nu. När ishallarna stängde öppnades digitala träningar upp – allt för att hålla motivationen uppe hos åkare, tränare och familjer. Men detta kan inte längre ersätta den ordinarie träningen i ishallarna.

Smittsäker träning med distans

Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd och Riksidrottsförbundets rekommendationer ger stöd för smittsäker träning i kommunala idrottsanläggningar för ungdomar födda 2004 eller tidigare enligt en sexpunktslista. Den innebär bland annat att idrott kan bedrivas inomhus om idrotten inte kan bedrivas utomhus. Konståkning kan inte bedrivas på ett fungerande sätt utomhus.

Konståkning bedrivs på stora ytor. Enbart isytan i en ishall uppgår till 1 800 kvadratmeter. Det gör det möjligt att hålla de avstånd för smittsäker vistelse som anges i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd. Är det exempelvis – som vid en typisk breddträning – 25 aktiva och tre tränare på isen har varje person 64 kvadratmeter till sitt förfogande. Är det – om man för träning försiktigtvis skulle som riktmärke använda sig av maxantalet 8 som är utgångspunkten vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar – har varje person 200 kvadratmeter till sitt förfogande. Det är långt mer än de 10 kvadratmeter för varje persons förfogande som smittsäker vistelse förutsätter.

Och det räknat enbart på isytan i en ishall. Konståkning är dessutom en distansidrott till skillnad från klassiska kontaktidrotter där kroppskontakt är en del av idrotten.

Hårt drabbade ungdomar

Många kommuner är trots detta tveksamma till att öppna upp idrottsanläggningar som ishallar för smittsäker träning för aktiva som är födda 2004 eller tidigare, även om de nu har börjat öppna upp för träning för aktiva födda 2005 eller senare. Det drabbar konståknigen, en typisk flick- och kvinno-idrott, och dess breddverksamhet svårt särskilt med hänsyn till att de många olika träningsförbudena och stängningarna av kommunala idrottsanläggningar pågått under en längre tid.

Även om det förmodligen är att slå in öppna dörrar kan vi konstatera att ungdomar födda 2004 eller tidigare inte är isolerade i sina hem från övriga omvärlden. Dessa ungdomar vistas precis som andra i skola eller arbete, på gymnasieanläggningar och i andra privata träningshallar samt i butiker och får vara tränare i föreningsverksamhet för yngre; allt med ett rekommenderat avstånd om tio kvadratmeter per person. De umgås såklart även med familj och vänner som andra. Det är därför knappast rimligt att just dessa ungdomar ska vara förbjudna att träna smittsäkert i kommunala idrottsanläggningar i föreningsregi.

Barn och ungdomars bästa

Vi kan konstatera att covid-19-lagen genomsyras av proportionalitetsprincipen och syftar till att ge det allmänna möjlighet att minska risken för smittspridning, utan att i onödan begränsa verksamheter som kan bedrivas på ett sätt som är säkert från smittskyddssynpunkt. Särskilda begränsningar ska vara nödvändiga för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och det ska finnas en koppling mellan begränsningen och den eftersträlvade effekten på smittspridningen.

Av förarbetena till lagen framgår att proportionalitetsbedömningen förutsätter:

- att smittskyddsåtgärder ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet,
- att åtgärderna ska vidtas med respekt för alla människors lika värde och enskildas integritet
- att det särskilt ska beaktas vad hänsynen till barnets bästa och barnkonventionen kräver och de negativa effekterna av försämrade folkhälsa i andra avseenden än sjukdom i covid-19.

Av förarbetena till lagen framgår också att barns behov av att delta i olika typer av fritidsaktiviteter ska tillmätas stor vikt när beslut fattas om och i så fall i vilken omfattning begränsande åtgärder ska införas.

Sådana hänsyn bör förstås vara vägledande när anläggningsansvariga kommuner beslutar om idrottsanläggningarnas öppethållande.

Med värdegrundsperspektivet i fokus – som anläggningsansvariga kommuner är angelägna om att upprätthålla – är det dessutom närmast självklart att smittsäker träning ska få bedrivas av alla barn och ungdomar, inte bara av vissa.

Saknas en röd tråd

Vi konstaterar också att det saknas en röd smittsäker tråd i föreskrifter, råd och rekommendationer om träning i föreningsverksamhet. Träningsrätten för enbart yrkesmässiga seniorer på högsta elitnivå har ingen koppling till smittsäkerhet. Den rätten grundar sig i stället i pengar. Pengar för vissa idrotter och vissa idrottare. Den träningsrätten rimmar illa med covid-19-lagens proportionalitetsprincip. Vi vill inte förringa behovet för den yrkesmässiga allra högsta senioreliten att fortsätta träna. Men det är inte fråga om antingen eller utan om både och. Den offentliga sektorn bör givetvis ta hänsyn till alla ungdomars behov av träning och rätt till likabehandling enligt barnkonventionen.

Idrottsföreningar är dessutom i princip instruerade av anläggningsansvariga kommuner att fokusera på breddverksamhet och inte elit. Men när det kommer till kritan i denna pandemi så prioriteras den yttersta eliten och inte den stora skaran ungdomar som ingår i breddverksamheten. Värdegrundsfrågor ställs på sin spets hos den offentliga sektorn.

Ett tydligt stöd behövs för att idrottsanläggningarna ska öppnas för alla ungdomar

För varje dag som går när ungdomar födda 2004 eller tidigare är förbjudna att träna i kommunala idrottsanläggningar ökar risken för att de slutar idrotta. Det drabbar först och främst ungdomarna själva med risk för fysisk och psykisk ohälsa som följd. Det ökar också risken för att idrottsföreningarna tappar ungdomsverksamheten och den därtill kopplade möjligheten att engagera ungdomar som tränare och deras föräldrar som ideellt arbetande funktionärer. Risken är därför uppenbar att idrottsföreningarna drabbas av stor ekonomisk och annan verksamhetsskada.

Samhällslivet måste fortsätta fungera på ett smittsäkert sätt under den utdragna pandemin. Eftersom många kommuner fortfarande tvekar att öppna idrottsanläggningar som ishallar även för ungdomar födda 2004 eller tidigare behöver regeringen klargöra att det nu kan ske.

Svenska Konståkningsförbundets styrelse

Helena Rosén Andersson

Ordförande

Caroline Frank

Ledamot

Erika Blom

Ledamot

Peter Levin

Vice ordförande

Fredrik Lagergren

Ledamot

Sanela Lundquist

Ledamot

Kaj Nyman

Ekonomiansvarig